

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

Filia w Gorzowie Wielkopolskim

Kierunek: Fizjoterapia

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **ADAPTOWANA AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA**

Kod przedmiotu: **ZWKF_FT_J_O_C.8_s**

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł: **Zakład Nauk Biologicznych,
Zakład Fizjoterapii**

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu:

dr Justyna Forjasz

Osoby prowadzące przedmiot:

1. dr Justyna Forjasz
2. mgr Rafał Bujko

Data opracowania: **15.01.2024 r.**

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	studia jednolite magisterskie			
Profil	praktyczny			
Specjalność	–			
Rok studiów / semestr	rok 3, semestr 6			
Status przedmiotu	obowiązkowy			
Język przedmiotu	polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	inne
Wymiar zajęć	5	30		
Liczba punktów ECTS	2			

2. Cele przedmiotu

C1	Wykazanie walorów aktywności ruchowej adaptacyjnej w rozwoju, podtrzymywaniu i odtwarzaniu sprawności i wydolności osób w różnym wieku.
C2	Poznanie różnych form aktywności ruchowej adaptacyjnej z uwzględnieniem wyznaczników fizjoterapii.
C3	Opanowanie umiejętności niezbędnych do prowadzenia różnych form zajęć aktywności ruchowej adaptacyjnej zależnie od odbiorców i miejsc realizacji oraz ocena efektów swojego działania.

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

– brak.

4. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 7)
EK1	potrafi omówić różne metody pracy, krytycznie ocenić zastosowane metody i zweryfikować ich zasadność; zna zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami; jest świadomy roli, jaką fizjoterapeuta pełni na rzecz społeczności lokalnej i społeczeństwa, zwłaszcza w grupie osób z niepełnosprawnościami	C.W11 C.U13 K.2	P7S_WK P7S_UW P7S_UK P7S_KR

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 7)
EK2	potrafi dobrać i wdrożyć różne metody pracy i formy adaptowanej aktywności fizycznej w zależności od niepełnosprawności osób; potrafi poinstruować osoby z niepełnosprawnościami w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej, samoobsługi, lokomocji i przemieszczania się	C.W11 C.U13 C.U14 K.2	P7S_WK P7S_UW P7S_UK P7S_KR

5. Treści programowe

WYKŁADY		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
W1	Wprowadzenie do przedmiotu. Podstawowe pojęcia i zagadnienia.	2
W2	Rola aktywności fizycznej w rewalidacji osób niepełnoprawnych.	2
W3	Zaliczenie treści wykładów.	1
	Razem	5
ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
ĆW1	Adaptowana Aktywność Fizyczna dla osób ze specjalnymi potrzebami.	3
ĆW2	Program Treningu Aktywności Motorycznej (Motor Activities Training Program – MATP).	3
ĆW3	Podstawowe formy aktywności fizycznej i rodzaje adaptacji.	3
ĆW4	Klasyfikacja w sporcie osób z niepełnosprawnością.	3
ĆW5	Organizacje sportowe zrzeszające osoby z niepełnosprawnością.	3
ĆW6	Adaptacje dla osób głuchych i słabosłyszących.	3
ĆW7	Alternatywne i wspomagające formy komunikacji interpersonalnej.	3
ĆW8	Specyfika wybranych dyscyplin w sporcie niepełnosprawnych: lekkoatletyka, pływanie, goalball, hokej halowy, piłka siatkowa na siedząco, rugby na wózkach, koszykówka na wózkach.	3
ĆW9	Nowoczesne technologie w sporcie osób z niepełnosprawnością.	3
ĆW10	Zaliczenie.	3
	Razem	30

6. Metody dydaktyczne

M1	Wykład multimedialny.
M2	Pokaz i objaśnienie.

M3	Działania praktyczne.
----	-----------------------

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	35
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczeń	10
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	50
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	Kolokwium z treści wykładów.
----	------------------------------

b. Ocena podsumowująca

P1	Kolokwium.
----	------------

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

- obecność na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów;
- zaliczenie treści wykładów i ćwiczeń.

9. Kryteria oceny

Efekt uczenia się EK1	
na ocenę 2	Student nie opanował wiadomości z adaptowanej aktywności fizycznej, dot. kształcenia i wychowania osób niepełnosprawnych, programowania i prowadzenia aktywności fizycznej adaptacyjnej, postępowania usprawniającego oraz przewidywania skutków podejmowanej aktywności fizycznej. Nie zna podstawowych pojęć omawianych na zajęciach, nie orientuje się w problematyce przedmiotu. Student nawet przy dużej pomocy nauczyciela nie potrafi omówić zagadnień dotyczących rozwoju osób z niepełnosprawnościami, nie zna rodzajów dysfunkcji, niepełnosprawności, nie potrafi korzystać ze źródeł wiedzy. Student nie włącza się i nie angażuje się do realizacji zadań, swoim zachowaniem przeszkadza innym w realizowaniu zadań.
na ocenę 3	Student zna momenty krytyczne w rozwoju osób niepełnosprawnych. Potrafi wymienić rodzaje niepełnosprawności intelektualnych i fizycznych, dysfunkcji i zaburzeń, wymienić zasady i metody pracy z osobami z niepełnosprawnościami, z pomocą podręcznika potrafi je opisać oraz omówić zasady diagnozy. Posiada ogólną wiedzę z zagadnień dotyczących terapii osób ze specjalnymi potrzebami. Student postępuje zgodnie z zasadami i normami społecznymi i etycznymi, utrwała nawyki pracy w zespole, dyskutuje w zakresie przyswojonej wiedzy.

na ocenę 4	Student omawia etapy rozwoju osób z niepełnosprawnościami. Potrafi omówić rodzaje niepełnosprawności intelektualnych i fizycznych, dysfunkcji i zaburzeń rozwojowych. Zna podstawowe zagadnienia diagnozy, potrafi wskazać zasadność i rolę zastosowanych metod i form w terapii. Potrafi analizować dokumenty związane z orzeczeniem o niepełnosprawności. Student rozwija i utrwala dobre nawyki pracy z wykorzystaniem przyswojonej wiedzy w celu uzyskania lepszej jakości pracy. Potrafi udzielić wskazówki dotyczące pracy z osobami z dysfunkcjami, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i predyspozycji.
na ocenę 5	Student szeroko omawia momenty krytyczne w rozwoju pod kątem wystąpienia symptomów niepełnosprawności, zna specyfikę różnych niepełnosprawności i zaburzeń rozwojowych, potrzeby i trudności. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę korzystając z różnych źródeł. Student potrafi zaproponować rozwiązanie złożonych problemów zawodowych, z uwzględnieniem oceny i diagnozy osoby niepełnosprawnej. Potrafi analizować dokumenty związane z orzeczeniem o niepełnosprawności. Student rozwija i utrwala dobre nawyki pracy z wykorzystaniem przyswojonej wiedzy w celu uzyskania lepszej jakości pracy. Student rozumie potrzebę i możliwości wykorzystania wiedzy w ustawicznym dokształcaniu się. Potrafi formułować wskazówki dla grup społecznych związane z pracą z osobami niepełnosprawnymi, uwzględniając indywidualne potrzeby i możliwości w doborze metod pracy w adaptowanej aktywności fizycznej.
Efekt uczenia się EK2	
na ocenę 2	Student nie posiada praktycznej znajomości metod pracy z osobami z niepełnosprawnościami i zaburzeniami rozwojowymi, nie rozumie potrzeby stałego uaktualniania swojej wiedzy. Student nawet przy dużej pomocy nauczyciela nie potrafi wymienić metod i zasad pracy, sposobów oceny i diagnozy niepełnosprawności, nie potrafi korzystać ze źródeł wiedzy. Student nie włącza się i nie angażuje się do realizacji zadań. Niezadowalająca wiedza i poziom opanowania kompetencji społecznych: nie potrafi zaprogramować pracy z osobami niepełnosprawnymi, nie umie przeprowadzić diagnozy oraz wykorzystać wiedzy do doboru środków i metod pracy, nie potrafi krytycznie ocenić własnych i cudzych działań oraz dokonać weryfikacji proponowanych rozwiązań. Nie potrafi odtworzyć typowych rozwiązań, rozwiązywać zadań praktycznych o podstawowym stopniu trudności, nie potrafi korzystać ze źródeł wiedzy.
na ocenę 3	Student zna zasady i metody pracy z osobami z niepełnosprawnościami i zaburzeniami rozwojowymi, posiada umiejętność organizacji zajęć, potrafi na podstawowym poziomie zaprogramować metody pracy osobami o specjalnych potrzebach oraz wykorzystać wyniki diagnoz do doboru metod i środków pracy, potrafi krytycznie ocenić własne i cudze działania oraz dokonać weryfikacji proponowanych rozwiązań. Student potrafi z pomocą nauczyciela dobrać metody i formy pracy. Potrafi samodzielnie opracować metodę pracy dla dysfunkcji, uwzględniając podstawowe rozwiązania. Student postępuje zgodnie z zasadami i normami społecznymi i etycznymi, utrwala nawyki pracy w zespole. Student potrafi zaproponować rozwiązanie typowych problemów zawodowych. Student rozwija i utrwala dobre nawyki pracy z wykorzystaniem przyswojonej wiedzy w celu uzyskania lepszej jakości pracy. Potrafi udzielić wskazówki dotyczące zastosowanych metod w pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach, ukazując ich wpływ różnych obszary rozwoju dziecka.
na ocenę 4	Student posiada wiedzę i umiejętności praktyczne w zakresie adaptowanej aktywności fizycznej, rozumie potrzebę pogłębiania swojej wiedzy w tym zakresie. Potrafi samodzielnie przeprowadzić diagnozę, dobrać metody pracy i środki w zależności od potrzeb, wyznaczyć mocne i słabe strony w rozwoju osób niepełnosprawnych. Zna pojęcia dotyczące metod terapeutycznych, potrafi je samodzielnie dobrać do potrzeb. Student rozwija i utrwala dobre nawyki pracy z wykorzystaniem

	przyswojonej wiedzy w celu uzyskania lepszej wydajności i jakości pracy. Potrafi udzielić wskazówki dot. metod, zasad i środków pracy z osobami o specjalnych potrzebach oraz wskazówki dotyczące indywidualnego ich doboru. Student samodzielnie potrafi opracować metodę pracy z osobami o specjalnych potrzebach, z uwzględnieniem właściwych metod i środków pracy.
na ocenę 5	Student posiada wiedzę o metodach, zasadach i formach pracy z osobami niepełnosprawnymi, z zaburzeniami rozwojowymi i potrafi ją zastosować w praktyce. Zna pojęcia dotyczące oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, tyflopedagogiki, spektrum autyzmu, niedostosowania społecznego i niepełnosprawności ruchowej. Potrafi ocenić opóźnienie/dysfunkcje w rozwoju, mocne i słabe strony osoby niepełnosprawnej. Student potrafi zaproponować rozwiązanie złożonych problemów zawodowych, doboru metod i środków do pracy z osobami o specjalnych potrzebach. Potrafi formułować wskazówki dla grup o specjalnych potrzebach, uwzględniając indywidualne potrzeby i słabe strony, schorzenia i sprzężenia. Potrafi zaprogramować diagnostykę oraz wykorzystać wiedzę do właściwego doboru środków i metod pracy. Potrafi krytycznie ocenić własne i cudze działania oraz dokonać weryfikacji proponowanych rozwiązań. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę korzystając z różnych źródeł i wykorzystać poznane metody pracy z dziećmi; rozumie potrzebę stałego uaktualniania swojej wiedzy w tym zakresie. Student potrafi przygotować metodę pracy z osobami o specjalnych potrzebach, z uwzględnieniem nowoczesnych metod i środków pracy oraz indywidualnych możliwości i potrzeb.

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	C.W11, C.U13, K.2.	C1	W1–W3	M1–M2	F1, P1
EK2	C.W11, C.U13, C.U14, K.2.	C1–C3	W1–W3 ĆW1–ĆW10	M1–M3	F1, P1

11. Wykaz piśmiennictwa

a. Piśmiennictwo podstawowe

1.	Bolach E., Kawczyński A. (red.), <i>Adaptacyjna aktywność fizyczna</i> , Agencja Usługowo-Handlowa „AGIW”, Wrocław 2017.
2.	Morgulec-Adamowicz N., Kosmol A., Molik B. (red.), <i>Adaptowana aktywność fizyczna dla fizjoterapeutów</i> , Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
3.	Sowa J., <i>Pedagogika specjalna w zarysie</i> , Wydawnictwo Oświatowe FOSZE, Rzeszów 1997
4.	Speck O., <i>Niepełnosprawni w społeczeństwie: podstawy ortopedagogiki</i> , Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005.
5.	Łobożewicz T. (red.), <i>Turystyka i rekreacja ludzi niepełnosprawnych</i> , Wydaw. Wyższej Szkoły Ekonomicznej, Warszawa 2000.

b. Piśmiennictwo uzupełniające

1.	Zwierzchowska. A., <i>Biomedyczne i pedagogiczne podstawy rozwoju i oceny dziecka specjalnych potrzeb edukacyjnych</i> , AWF Katowice 2015.
2.	Bahrynowska-Fic J., <i>Właściwości i metodyka ćwiczeń fizycznych oraz sport inwalidzki: podręcznik dla medycznych studiów zawodowych wydziałów fizjoterapii</i> , Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 1999.

3.	Brzeziński W., <i>Wychowanie fizyczne specjalne</i> , Wydawnictwo Naukowe US, Szczecin 1998.
4.	Gawlik K., Zwierzchowska A., <i>Wychowanie fizyczne niewidomych i słabowidzących</i> , Wydawnictwo AWF w Katowicach, Katowice 2004.
5.	Marchewka A., <i>Wychowanie fizyczne specjalne</i> , Wydaw. AWF w Krakowie, Kraków 1999.
6.	Wyczesany J., <i>Pedagogika upośledzonych umysłowo</i> , wybrane zagadnienia, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2007.

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

.....
(miejsowość, data)

(kierownik zakładu)

(dziekan wydziału)

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)